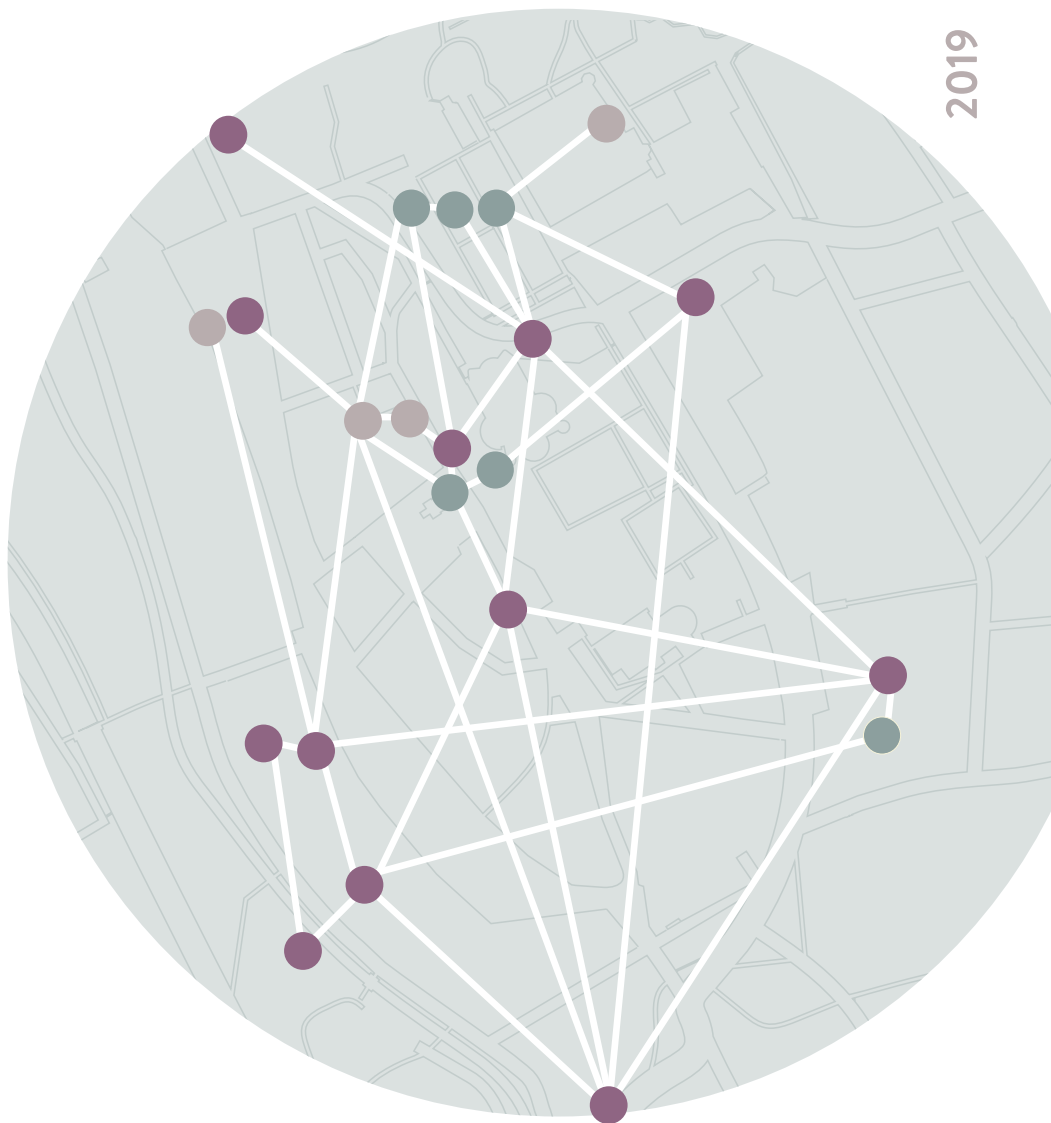
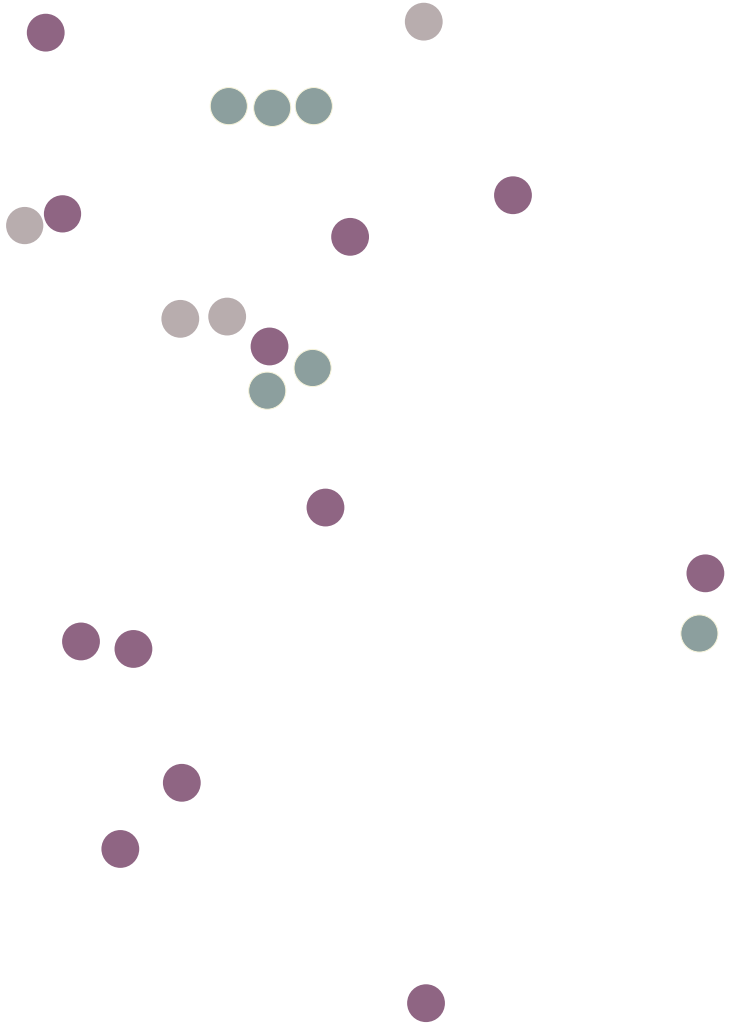

2019

XV SMETANOVA
VÝTVARNÁ
LITOMYŠL

Vážení přátelé festivalu,

letos nabízí Smetanova Litomyšl opět mimořádně bohatý program, jemuž vévodí rekordních deset oper, s nimiž se představí všechna tři tuzemská národní divadla. I Smetanova výtvarná Litomyšl se ve svém patnáctém ročníku ponese v duchu jedinečných zážitků a nových možností.

Již tradičně se vydáváme cestou symbiózy hudební a výtvarné části festivalu. Nejmarkantnější je letos toto souznění v jedné mimořádné osobnosti – Magdaleně Kožené. Ta se představí spolu s Collegiem 1704 ve vybroušeném, emotivním a strhujícím programu. Do výtvarné části festivalu pak vstoupí se svým nadačním fondem jako zakladatelka projektu MenART, který spojuje žáky základních uměleckých škol se zavedenými jmény světa umění. Výtvarnou část MenARTu jsme vzali pod křídla Smetanovy výtvarné Litomyšle, a na výstavě v unikátních prostorách běžně nepřístupné Augustovy tiskárny se tak setkají práce talentovaných dětí s díly jejich mentorů, předních výtvarníků Milana Caise, Maxima Velčovského a Petra Nikla. Kurátorkou jedinečné výstavy je Lenka Lindaurová.

Druhou hlavní výstavou pak bude přehlídka geometrických a abstraktních motivů v dílech významných českých výtvarníků, jako jsou Magdalena Jetelová, Aleš Veselý, Jiří Kolář, Vladimír Kokolia a mnoho dalších. Výstava se jmenuje Kruhy a čáry života a pod kurátorským dohledem Adama Hnojila ji pořádáme u příležitosti 50. narozenin mecenáše a galeristy Davida Železného, z jehož sbírky vystavená díla pocházejí.

Nadto Smetanova výtvarná Litomyšl nabídne téměř třicetku výstav a instalací ve veřejném prostoru, pořádaných předními litomyšlskými galeristy a galeriemi, jakými jsou Miroslav Kubík, Zdeněk Sklenář, Miroslav Kroupa nebo White Gallery v Osíku, kteří vystaví práce takových umělců jako Emil Filla, Bohumil Kubišta nebo Zorka Šáglová. Dohromady vytváří jedinečnou stezku napříč celým městem, po níž rozhodně stojí za to se vydat. Věříme a doufejme, že umění shromážděné při této příležitosti v divácích a návštěvnicích vyvolá emoce stejně silné, jako vystoupení pěvců a muzikantů na hudebních pódíích.

Pavel Smutný
president nadačního fondu BOHEMIAN HERITAGE FUND

Vážení milovníci výtvarného umění,

Smetanova výtvarná Litomyšl už není žádným nováčkem, letos se koná, tento původně doprovodný program k hudební části festivalu, po patnácté. Člověk by proto řekl, že už ho nemůže ničím překvapit. Přesto se pokaždé těším, jaký nový pohled na výtvarné umění otevře, která díla uznávaných umělců představí, čím bude provokovat a s kterými novými tvářemi nás seznámí. Je neuvěřitelné, že kromě stálých expozic galerií a muzeí a jejich aktuálních výstav, se tu najednou na poměrně malém prostoru objeví ještě velké množství dalších výstavních projektů, které jeden vedle druhého lákají ke zhlédnutí. Určitě je to další důvod k tomu, aby milovníci umění naplánovali návštěvu Litomyšle v letních měsících buď na více dní, nebo opakovaně, v jednom podvečeru se to prostě nedá zvládnout. Všem, kteří se na tomto fenoménu podílejí, upřímně děkuji, a jsem rád, že k tomu přispívá svou podporou i Pardubický kraj.

Roman Líněk
vicehejtman Pardubického kraje

Smetanova výtvarná Litomyšl

1

Milan Cais

Petr Nikl

Maxim Velčovský

výstava mentorů a jejich žáků
projektu MenART

14. 6. – 7. 7. 2019

otevřeno denně 10–18 hodin
Augustova tiskárna,
Šantovo náměstí 182, Litomyšl
vernisaž 13. 6. od 18.30 hodin
a 15. 6. od 15.00 hodin

2

Kruhy a čáry

ze sbírky Karly a Davida Železných

14. 6. – 7. 7. 2019

otevřeno denně 10–18 hodin
nebo do začátku večerního pořadu
Smetanovy Litomyšle
Zámecký pivovar, Evropské školicí centrum,
Jiráskova 133, Litomyšl
vernisaž 13. 6. od 18.00 hodin

3

David Pešta

ExCitace

16. 6. – 31. 12. 2019

otevřeno červen–září denně 10–18 hodin,
říjen víkendy a svátky 10–16 hodin,
v době konání festivalu Smetanova
Litomyšl je otevírací doba prodloužena
do večerních hodin
kostel Nalezení sv. Kříže,
Jiráskova ul., Litomyšl
vernisaž 15. 6. od 17.45 hodin

4

Mánie Josefa Portmana

„Vy jste unikum milý Portmane“

16. 6. – 8. 9. 2019

otevřeno úterý–neděle a svátky
10–12, 13–17 hodin
Městská galerie Litomyšl, dům U Rytířů,
Smetanovo náměstí 110, Litomyšl
vernisaž 15. 6. od 17.00 hodin

5

Cestopisák Josefa Váchala

23. 3. – 7. 7. 2019

otevřeno úterý–neděle
9–12, 13–17 hodin
Portmoneum - Museum Josefa Váchala,
Terézy Novákové 75, Litomyšl
komentovaná prohlídka
16. 6. od 15.00 hodin

6

Zorka Ságlová

Obrazy, tapisérie, fotografie

16. 6. – 31. 8. 2019

otevřeno denně 10–17 hodin
po dobu konání festivalu
Smetanova Litomyšl,
poté čtvrtek–neděle 10–17 hodin
Galerie Miroslava Kubíka,
Smetanovo náměstí 71, Litomyšl
vernisaž 15. 6. od 16.00 hodin

7

Slavnost hrdinů

Edice 27 linií

13. 6. – 29. 9. 2019

otevřeno denně 11–19 hodin po dobu
konání festivalu Smetanova Litomyšl,
od 12. 7. pátek–neděle 11–18 hodin
Galerie Zdeněk Sklenář,
Mariánská 1097, Litomyšl
vernisaž 8. 6. od 13.00 hodin

8

Expresionismus!

26. 5. – 7. 7. 2019

otevřeno denně 10–18 hodin
Galerie Kroupa,
Smetanovo náměstí 60, Litomyšl

9

Petr Nikl

Organické stopy

16. 6. – 7. 7. 2019

otevřeno denně (StreetGallery)
Galerie Pakosta,
Mariánská ul., Litomyšl
vernisaž 15. 6. od 23.00 hodin

10

Grafika mezi námi

31. 5. – 8. 9. 2019

otevřeno pondělí–pátek 8–15 hodin,
sobota–neděle 10–17 hodin
Červená věž, Fakulta restaurování UPa,
Jiráskova 3, Litomyšl

11

Prolínání

16. 6. – 27. 10. 2019

otevřeno červen–červenec
denně 13–17 hodin,
srpen pátek–neděle 13–17 hodin,
září–říjen sobota–neděle 13–17 hodin
(nebo po telefonické domluvě
na tel. 604 232 032)
White Gallery, Osík u Litomyšle 371
vernisaž 15. 6. od 14.00 hodin

12

David Černý

Entropa

16. 6. – 30. 6. 2019

otevřeno denně 10–19 hodin
(po předchozí telefonické domluvě
na tel. 732 241 127)
Kulturák ARCHA, zahrada u č.p. 125,
Lubná
vernisaž 15. 6. 14.00–18.00 hodin
(preview 14. 6. od 17.00 hodin)

13

Part time job

dovoz z Japonsku /

Radka a Stanislav Müllerovi

16. 6. – 6. 7. 2019

otevřeno neděle 13–18 hodin
nebo po domluvě na tel. 602 315 215
nebo verbroom@gmail.com
Galerie Kabinet Chaos, Strážez 68
vernisaž 15. 6. od 18.00 hodin

Další výstavy

14

Sergej Iščuk

Litomyšlské krásy a krásky

14. 6. – 18. 7. 2019

otevřeno pondělí–pátek 11–18 hodin,
sobota–neděle 10–18 hodin, pro
návštěvníky festivalu také během
večerních pořadů Smetanovy Litomyšle
konaných na zámeckém návrší
El lamino café, Jiráskova 133, Litomyšl
vernisaž 13. 6. od 17.00 hodin

15

Olbram Zoubek

Eva bezová duše

13. 6. – 7. 7. 2019

otevřeno denně 9–12, 13–17 hodin nebo
do začátku večerního pořadu
Smetanovy Litomyšle
Galerie de Lara, Smetanovo nám. 137,
Litomyšl

16

Otevřené dveře v ateliéru sochaře
Jiřího Dudychy a v Ateliéru DUKE

15. 6. 2019

otevřeno 10–17 hodin
Ateliér DUKE, Nádražní 1153, Litomyšl

Pozvánka do Regionálního muzea
v Litomyšli

17

Litomyšlští skladatelé

Hudba 18. a 19. století na kůru kostela
Povýšení sv. Kříže v Litomyšli

11. 6. – 8. 9. 2019

otevřeno úterý–pátek 9–12, 13–17 hodin,
sobota–neděle 9–17 hodin,
červenec–srpen úterý–neděle 9–17 hodin
Regionální muzeum v Litomyšli,
Jiráskova 9, Litomyšl

18

In monte Oliveti

Litomyšl a knižní kultura jednoty bratrské
v 16. století

6. 6. – 8. 9. 2019

otevřeno úterý–pátek 9–12, 13–17 hodin,
sobota–neděle 9–17 hodin,
červenec–srpen úterý–neděle 9–17 hodin
Regionální muzeum v Litomyšli,
Jiráskova 9, Litomyšl

Pozvánka do Východočeské galerie
v Pardubicích

19

Pozoruj oblohu

krajinomalba ze sbírek VČG v Pardubicích,
věnováno Karlu Malichovi

dlouhodobá expozice od 27. 3. 2019
otevřeno úterý–neděle 10–18 hodin
Východočeská galerie v Pardubicích,
Zámek 3, Pardubice

20

Doba plastová

27. 6. – 6. 10. 2019

otevřeno úterý–neděle 10–18 hodin
Východočeská galerie v Pardubicích,
Zámek 3, Pardubice
vernisaž 26. 6. od 17.00 hodin

Stálé expozice

21

Srdce pro Václava Havla

otevřeno úterý–neděle červen 10–17 hodin,
červenec–srpen 10–18 hodin, září 10–17 hodin
Zámecké sklepení, Státní zámek Litomyšl

22

Expozice soch Olbrama Zoubka

otevřeno úterý–neděle červen 10–17 hodin,
červenec–srpen 10–18 hodin, září 10–17 hodin
Zámecké sklepení, Státní zámek Litomyšl

23

Městská obrazárna

27. 4. – 29. 9. 2019
otevřeno úterý–neděle a svátky
10–12, 13–17 hodin
Městská galerie Litomyšl,
Státní zámek Litomyšl, II. patro

24

Václav Cigler, Michal Motyčka

Světelná sakrální instalace
pro kostel Nalezení sv. Kříže
otevřeno červen–září denně 10–18 hodin,
říjen víkendy a svátky 10–16 hodin,
v době konání festivalu Smetanova
Litomyšl je otevírací doba prodloužena
do večerních hodin
kostel Nalezení sv. Kříže, Jiráskova ul., Litomyšl

25

Andělé na návrší, Vzhůru k andělům

otevřeno červen–září denně 10–18 hodin,
říjen víkendy a svátky 10–16 hodin,
v době konání festivalu Smetanova
Litomyšl je otevírací doba prodloužena
do večerních hodin
kostel Nalezení sv. Kříže, Jiráskova ul., Litomyšl

26

Portmoneum –

Museum Josefa Váchala

otevřeno do 7. července
úterý–neděle 9–12, 13–17 hodin
Terézy Novákové 75, Litomyšl

Milan Cais Petr Nikl Maxim Velčovský

1

výstava mentorů a jejich žáků projektu MenART

14. 6. – 7. 7. 2019

otevřeno denně 10–18 hodin

Augustova tiskárna, Šantovo náměstí 182, Litomyšl

vernisáž | 13. 6. od 18.30 hodin a 15. 6. od 15.00 hodin
kurátorka | Lenka Lindaurová
pořádá | BOHEMIAN HERITAGE FUND, MenART

Uznávání umělci Milan Cais, Petr Nikl a Maxim Velčovský v roli mentorů výtvarného oboru stipendijního programu MenART vedli své svěřence z řad mimořádně nadaných žáků základních uměleckých škol cestou k poznání kreativity, umění dívat se a vidět, k pochopení, že proces je někdy více než výsledek. Mentori pracovali každý se svou skupinou různým způsobem. Petr Nikl vedl své studenty ke spolupráci na společném performativním díle, v němž si vyzkoušeli malování a kreslení prostřednictvím jiného nástroje než ruky. Maxim Velčovský vyzýval účastníky k angažovanosti – každý měl nalézt problém, který mu vadí, a vlastním způsobem jej vyjádřit v podobě uměleckého transparentu. Milan Cais se soustředil na objevování výtvarného potenciálu každého člena skupiny a podpořil je v nacházení neobvyklých zpracování a řešení.

Výstava, představující výsledky celoroční společné práce, dokazuje, jak různorodé mohou být cesty lidské kreativity a jak může být důležitá otázka vzájemné komunikace, inspirace, ale i kooperace.

Vedle prací stipendistů přehlídka nabízí i díla všech tří mentorů, která se nacházejí nejen v prostorách bývalé tiskárny, ale i na dalších místech ve městě.

Kruhy a čáry

2

ze sbírky Karly a Davida Železných

14. 6. – 7. 7. 2019

otevřeno denně 10–18 hodin nebo do začátku večerního pořadu Smetanova Litomyšle
Žámecký pivovar, Evropské školící centrum, Jiráskova 133, Litomyšl

vernisáž | 13. 6. od 18.00 hodin
kurátor | Adam Hnojil
pořádá | BOHEMIAN HERITAGE FUND

David Železný je znám nejen jako galerista, ale také i kurátor několika výstav, vzniklých v rámci minulých ročníků Smetanova výtvarná Litomyšle. Být galeristou a sběratelem není jednoduché. Umění nelze prodávat bez vášně a horoucího zápalu pro obrazy či sochy a tato vášň způsobuje i touhu nejlepší kousky vlastnit. Navíc – čas tříbí oko i cit, a s o to větší nálehavostí pak některá díla apelují: mě přeci neprodáš...!

Kruh a čára – dva základní tvary se prolínají celou sbírkou, ve které nechybí díla Magdaleny Jetelové, Jiřího Hilmara, Aleše Veselého, Františka Kynclů, Jiřího Koláře, Vladimíra Kokolii a dalších výrazných osobností českého umění uplynulých desetiletí. S mnohými z vystavených děl se navíc pojí Davidovy osobní vzpomínky na jejich autory.

Výstava nemá, a vlastně ani nemůže mít, ambice mapovat všechny tendence české poválečné abstrakce. Je spíše komorním souborem – privatissimem, které však může sloužit jako dokument na téma: jaké umění si do své vlastní sbírky umístí srdce profesionálního galeristy.

Daniel Pešta

ExCitace

3

16. 6. – 31. 12. 2019

otevřeno červen–září denně 10–18 hodin, říjen víkendy a svátky 10–16 hodin,
v době konání festivalu Smetanova Litomyšl je otevírací doba prodloužena do večerních hodin
kostel Nalezení sv. Kříže, Jiráskova ul., Litomyšl

vernisáž | 15. 6. od 17.45 hodin
kurátorka | Terezie Zemánková
pořádá | Zámecké návrší p.o. a Smetanova Litomyšl, o.p.s.

Hlavním tématem tvorby multimediálního umělce Daniela Pešty je předurčení lidského osudu genetickou výbavou, totiž rasou a společenským statutem a zároveň potenciál člověka povznést se a osvobodit se z něj směrem vzhůru, do spirituální roviny bytí. Oba tyto motivy se prolínají také v jeho instalaci v kostele Nalezení svatého Kříže s názvem ExCitace, která asociuje neurofyziologický proces svalového a duševního napětí a následný přechod na vyšší energetickou hladinu, a tedy k hlubšímu poznání. Videoart Kapka zobrazuje jakési virtuální Boží oko těkající pod krůpějemi vody či snad slz, které lze vnímat jako slitování nad údělem lidstva. Oproti tomu v kryptě umístěný objekt Ježíš v plodové vodě, akusticky doprovázený ženským dechem, poukazuje nejen na společný biologický původ nás všech, ale je zároveň i příslibem transcendentálního vykoupení, které v křesťanské tradici reprezentuje právě postava Krista Spasitele.

Mánie Josefa Portmana „Vy jste unikum milý Portmane“

4

16. 6. – 8. 9. 2019

otevřeno úterý–neděle a svátky 10–12, 13–17 hodin

Městská galerie Litomyšl, dům U Rytířů, Smetanovo náměstí 110, Litomyšl

vernisáž | 15. 6. od 17.00 hodin

kurátorky | Vilma Hubáčková, Bronislava Rokytová

pořádá | Městská galerie Litomyšl ve spolupráci s Památkem národního písemnictví v Praze

Velkoryse koncipovaná výstava se zaměřuje na životní i profesní osudy litomyšlského rodáka, učitele, knihovníka, tiskaře, bibliofila a sběratele Josefa Portmana, který celý svůj život zasvětil krásným knihám. Nejenom jako jejich sběratel, ale také jako tvůrce a tiskař. Na výtvarné výzdobě knih svých oblíbených autorů – Otokara Březiny, Jaroslava Durycha, Charlese Baudelaira či Edgara Allana Poea – spolupracoval s předními českými, ale i zahraničními výtvarníky – Janem Konůpkem, Josefem Váchalem, Janem Zrzavým, Josefem Čapkem či Georgem Rouaultem a Odilonem Redonem. Rozsáhlá byla také jeho sběratelská činnost orientovaná zejména na symbolistické a dekadentní umělce. Svými dary významně obohatil sbírky litomyšlské galerie i Památníku národního písemnictví v Praze, kterému věnoval podstatnou část svého celoživotního díla. Právě ve spolupráci s touto institucí vznikla rozsáhlá výstava, která vůbec poprvé komplexně představí osobnost Josefa Portmana.

Cestopisák Josefa Váchala

3

23. 3. – 7. 7. 2019

otevřeno úterý–neděle 9–12, 13–17 hodin

Portmoneum – Museum Josefa Váchala, Terézy Novákové 75, Litomyšl

komentovaná prohlídka

16. 6. od 15.00 hodin

kurátorky

Hana Klimešová, Hana Klínková

pořádá

Portmoneum – Museum Josefa Váchala, spravované Regionálním muzeem v Litomyšli ve spolupráci s Památkem národního písemnictví v Praze

Výstava představuje Váchalovo zpracování výletu na Vysočinu, který podnikl společně s Josefem Portmanem a Annou Mackovou. Cesta z Litomyšle přes Žďárské vrchy a zpět se uskutečnila v srpnu roku 1921, tedy v době intenzivního přátelství všech tří protagonistů. Váchalovy obrázky a vtipné komentáře popisují nejen jednotlivé etapy putování, ale vyznačují družnou a neopakovatelnou atmosféru výpravy. Skicák s názvem Cestopisák, aneb Vandrovní knížka dvou poutníků a jedné poutnice nakreslil Váchal bezprostředně po výletě během dvou dnů, když ještě pobýval v Litomyšli u Portmanů. Nyní se tak vrací přímo na místo svého vzniku. Váchalovy kolorované ilustrace, zpracované komiksovou formou, uvidí návštěvníci díky reprodukcím všechny. Nepřijdou však ani o zhlédnutí originálu Cestopisáku, vystaveného spolu s dalším dobovými dokumentačními materiály. V katalogu výstavy je uveřejněn celý reprint tohoto díla a dále odborné komentáře doplněné o obrazové a fotografické přílohy. Katalog i výstava jsou v české a anglické jazykové mutaci. Výstavou si připomínáme padesátileté výročí od úmrtí Anny Mackové a Josefa Váchala.

Záštitu nad výstavou převzal první náměstek hejtmana Pardubického kraje Roman Línek.

Zorka Ságlová

Obrazy, tapisérie, fotografie

6

16. 6. – 31. 8. 2019

otevřeno denně 10–17 hodin po dobu konání festivalu Smetanova Litomyšl, poté čtvrtek–neděle 10–17 hodin
Galerie Miroslava Kubíka, Smetanovo náměstí 71, Litomyšl

vernisáž | 15. 6. od 16.00 hodin
kurátorka | Lenka Šimková
pořádá | Galerie Miroslava Kubíka

Dílo Zorky Ságlové se vyznačuje neobyčejnou rozmanitostí formálních projevů na jedné straně a mimořádnou kontinuitou a vnitřní provázaností, která vychází ze systematického opětovného zpracování a aktualizování jednou nalezených témat, na straně druhé. Abychom toto mohli plně docenit, snaží se výstava na vybraných dílech představit jejich vnitřní provázanost založenou na důsledné úvaze a širokém povědomí o kulturních souvislostech, stejně jako otevřenosti a vnímavosti ke všem novým impulzům. Na výstavě budou přitom představeny především dva tematické okruhy: tvorba vycházející z autorčina textilního školení v ateliéru Antonína Kybala na VŠUP a tvorba inspirovaná prací s fotografiemi i vlastní fotografické práce, jejichž inspiraci můžeme mimo jiné jistě hledat také v celoživotním soužití s fotografem Janem Ságlem.

Slavnost hrdinů

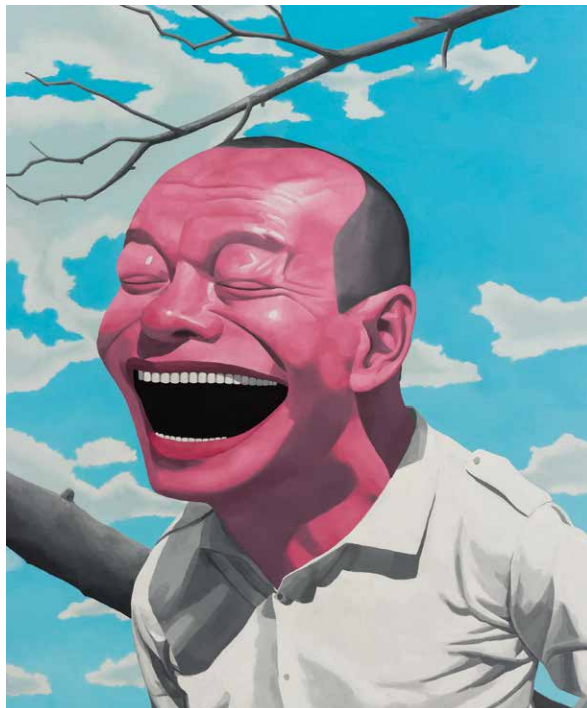
Edice 27 linií

7

13. 6. – 29. 9. 2019

otevřeno denně 11–19 hodin po dobu konání festivalu Smetanova Litomyšl, od 12. 7. pátek–neděle 11–18 hodin
Galerie Zdeněk Sklenář, Mariánská 1097, Litomyšl

vernisáž | 8. 6. od 13.00 hodin
kurátor | Zdeněk Sklenář
pořádá | Galerie Zdeněk Sklenář

VÁCLAV BOŠTÍK
ZDENĚK SÝKORA
KAREL MALICH
MILAN GRYGAR
VLADIMÍR KOPECKÝ
THEODOR PIŠTĚK

OLDŘICH ŠKÁCHA /
VÁCLAV HAVEL
JAN MERTA
WANG GUANGYI
ZHANG XIAOGANG
YUE MINJUN

WU YI
BARBORA ŠLAPETOVÁ /
LEROY CHIAO
KRIŠTOF KINTERA

Každý z nich je hrdinou. A právě jim je věnována Edice 27 linií. Její vznik po revoluci v roce 1989 umožnil smyslům tisíců věřících UMĚNÍ PROZŘÍT. Intimní ukázka z monumentální aktivity nesmrtelných.

Galerie Zdeněk Sklenář

Expresionismus!

8

26. 5. – 7. 7. 2019

otevřeno denně 10–18 hodin

Galerie Kroupa, Smetanovo náměstí 60, Litomyšl

kurátoři | Michael Zachař, Miroslav Kroupa

pořádá | Galerie Kroupa

...a jeho vlivy v české malbě 1. poloviny 20. století – Filla, Kubišta, Slaviček, Špála a další.

Petr Nikl

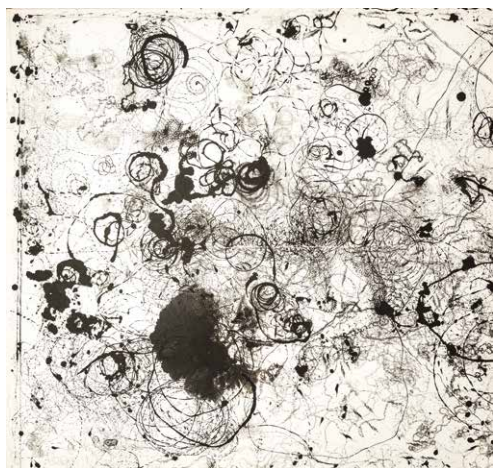
Organické stopy

16. 6. – 7. 7. 2019

otevřeno denně (StreetGallery)

Galerie Pakosta, Mariánská ul., Litomyšl

vernisáž		15. 6. od 23.00 hodin
kurátor		Petr Nikl
pořádá		Galerie Pakosta

Český výtvarník, ilustrátor, spisovatel, hudebník, divadelník a performer Petr Nikl (1960) vystudoval Střední uměleckoprůmyslovou školu Uherské Hradiště a AVU v Praze v ateliéru profesorů Arnošta Paderlíka a Jiřího Ptáčka. Je mimo jiné držitelem Ceny Jindřicha Chalupceckého za rok 1995 udělené vizuálnímu umělci do 35 let. V Litomyšli představí obrazy samovolně vytvořené čínskou tuší na rýžovém papíru mechanickými hračkami a vlastní asistencí.

Sám umělec říká, že jednotlivé práce výstavy nemají své názvy. „I když pro sebe jim ty názvy ex post dávám, co mi ty skvrny asi tak připomínají. Baví mě to, to rozpětí je velmi organické, připomíná různé biologické útvary a rukou by se to nedalo napodobit,“ uzavírá Petr Nikl.

V rámci večerní vernisáže Petr Nikl provede performanci Lití myšlí a své pocity vyjádří i hudebně.

Další program pro sezonu 2019

Magdalena Kvasničková, Alžběta Prouzová - Královničky, 13. 7. – 31. 8. 2019, vernisáž 12. 7. od 18.00 hodin

31. 5. – 8. 9. 2019

otevřeno pondělí–pátek 8–15 hodin, sobota–neděle 10–17 hodin

Červená věž, Fakulta restaurování UPa, Jiráskova 3, Litomyšl

kurátorka | Zuzana Soukupová
pořádá | Fakulta restaurování Univerzity Pardubice

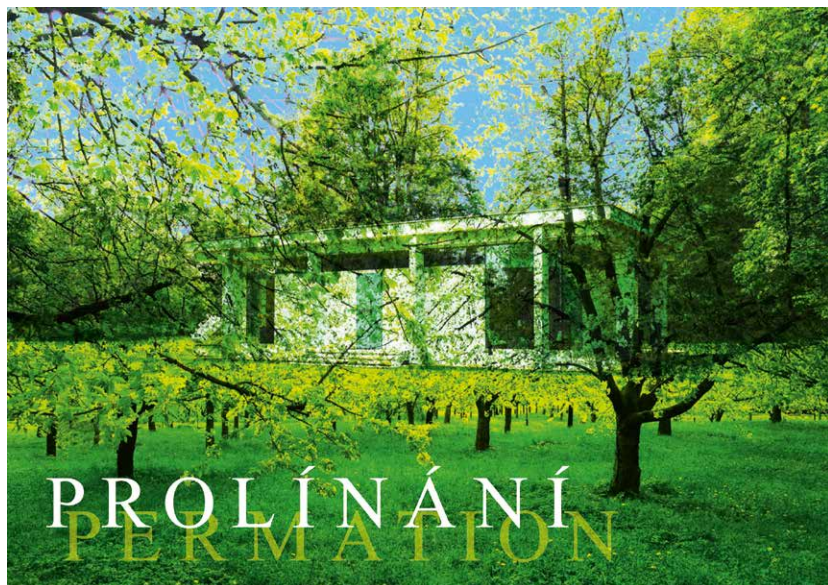
Výstava představuje grafiku v podání studentů fakulty restaurování. Návštěvníkovi nabízí průřez základními grafickými technikami jak ve volných kopicích, tak i ve vlastní tvorbě. Díla studentů ve vás zanechají silný zážitek i přes svůj skromnější formát. Pro malé výtvarníky bude připravena menší galerijní animace, která je seznámí s principy grafiky formou výtvarného hraní.

16. 6. – 27. 10. 2019

otevřeno červen–červenec denně 13–17 hodin, srpen pátek–neděle 13–17 hodin,
září–říjen sobota–neděle 13–17 hodin (nebo po domluvě na tel. 604 232 032)

White Gallery, Osík u Litomyše 371

vernisáž | 15. 6. od 14.00 hodin
kurátorky | Dadja Altenburg Kohl, Terezie Zemánková
pořádá | White Gallery ve spolupráci s Museem Montanelli

Příroda jako nevyčerpatelný zdroj okouzlení, ale i jako nezkrotná divočina, která člověka pudí, aby si ji podmanil a pokořil ji... Tuto dichotomii reflektuje projekt Prolínání, k němuž byli přizváni umělci a umělkyně několika generací pracující s nejrůznějšími výtvarnými médii. White Gallery, jejíž delikátní architektura sama o sobě umožňuje prolínání s krajinou, pro tuto konfrontaci nabízí dva ideální prostory. V obvodové místnosti vznikla parafráze loveckého salónku s „trofejemi“ lidské dobytosti, ale i divokosti zakódované v naší animální podstatě. V interním kabinetu jsou pak představena díla, která dokládají pokorné pozorování odvěkého řádu, který má hluboký spirituální přesah.

Seznam vystavujících

Petr Dejmek, Bedřich Dlouhý, Ludmila Jandová, Olga Karlíková, Anežka Kovalová, Miroslav Koval, Kryštof Krejča, Jakub Nepraš, Daniel Pešta, Anke Röhrscheid, Paulina Skavová, Richard Štipl, Kai Teichert, Rosemarie Trockel, Anna Zemánková

David Černý

Entropa

12

16. 6. – 30. 6. 2019

otevřeno denně 10–18 hodin (po předchozí telefonické domluvě na tel. 732 241 127)

Kulturák ARCHA, zahrada u č.p. 125, Lubná

vernisáž | 15. 6. 14.00–18.00 hodin (preview 14. 6. od 17.00 hodin)
kurátor | Jiří Příhoda
pořádá | PŘEZPOLNÍ z.s.

Výstava Davida Černého spadá do programové linie alternativaARCHA, kde Kulturák ARCHA prezentuje umělce, kteří započali svoji kariéru v 90. letech 20. století. Během Smetanovy výtvarné Litomyšle v ARŠE představíme přípravný model Entropy – nejnámějšího díla Davida Černého. Monumentální Entropa, s podtitulem „stereotypy jsou bariéry, které je třeba odstranit“, vznikla na výzvu Vlády ČR v rámci předsednictví ČR v Radě Evropské unie. Autor vytvořil v duchu svých vylamovaček – Kitů ze začátku 90. let mapu Evropy, kde je každý stát charakterizován jedním konkrétním předmětem. Na vzniku díla se podílel také Křištof Kintera a Tomáš Pospiszyl.

„Víte, co bylo v Entropě na místě Velké Británie? Nic, prostě chyběla. Ale váže se k tomu jedna vtipná historka. Asi před pěti lety jsem byl pozvaný na britskou ambasádu na soukromý oběd, kterého se zúčastnil tehdejší premiér Cameron. Byla to sranda... A přinesl jsem mu dárek. Vzal jsem prázdný rámeček ze stavebnice od letadýlek, asi 10x10 centimetrů a nastříkal na modro jako Entropu. Dal jsem mu ho se slovy: ‚Tohle je Váš obrovský příspěvek k integraci Británie do EU‘. Strašně se smál. Asi půl roku na to jsem mluvil s velvyslankyní, která u něj byla, a ta mi řekla, že ho má v pracovně nad stolem. Ale samozřejmě fakt brexitu je velice vážná záležitost, a to zejména pro státy blíž Rusku. Putin musel slavit jako šilenej.“ (Hospodářské noviny 4. 11. 2016)

Citace z autorovy biografie David Černý, 2017

Objekt Kulturáku ARCHA, ve kterém se výstava uskuteční, je uměleckým počinem Jiřího Příhody. Objekt byl pod názvem c-ARK součástí Příhodovy výstavy Sochy (2016) na zámku Troja při Galerii hlavního města Praha a byl oceněn jako nejlepší umělecké dílo roku 2016 v rámci aktivity „Umělec má cenu“.

Projekt se realizuje za podpory Státního fondu kultury ČR a Pardubického kraje.

Part time job

dovoz z Japonsku / Radka a Stanislav Müllerovi

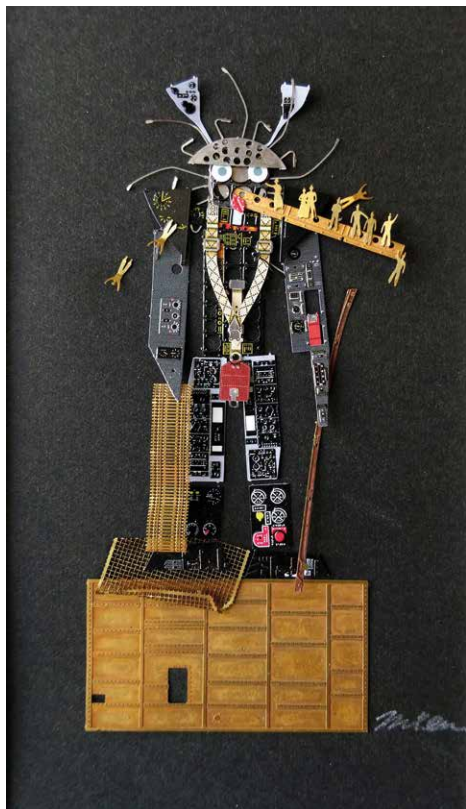
13

16. 6. 2019 – 6. 7. 2019

otevřeno neděle 13–18 hodin nebo po domluvě na tel. 602 315 215 anebo verbrom@gmail.com

Galerie Kabinet Chaos, Střítež 68

vernisáž | 15. 6. od 18.00 hodin
kurátor | Veronika Šrek Bromová
pořádá | Spolek Planeta Chaos z.s.

Radka a Stanislav Müllerovi, Japonci z Teplic, představí nové miniatury z plechů, oprášené skleněné plastiky, malby tradiční technikou sumi-e, Buddhy v manga komiksech, malovaný porcelán a další dovezené unikáty. Na vernisáži vás čeká zrcadlový muž alias Mirror Man, vysvěcený poutník z shinto svatyně, prosté dobroty ze země vycházejícího slunce s poutavým vyprávěním teenagera, co sám odjel ve 14 do Japonska.

Galerie Kabinet Chaos se již 8 let zaměřuje na umění a umělce, kterým nejsou lhostejná přírodní, ekologická a humanistická témata. Příští vernisáž je 13. 7. 2019, Martin Janíček. 2.–11. 8. 2019 proběhne umělecko-ekosociologické Symposium Chaos Start 2019, téma ZVUK. Zúčastní se např. Petr Nikl, DJ BabeLN a další. Dětské kreativní dílny, 2.–3. 8. 2019 a 5.–11. 8. 2019 pro studenty a absolventy uměleckých univerzit, otevřené veřejnosti. Přednášky, workshopy, koncerty, vernisáže... více web.

Celoroční program Galerie Kabinet Chaos je podpořen kulturními granty MK ČR a města Poličky.

Japonský workshop 6. 7. 10–13 hodin,
on-line přihlášky: www.nanahana.cz

Další výstavy

Sergej Iščuk

Litomyšlské krásy a krásy

14

14. 6. – 18. 7. 2019

otevřeno pondělí–pátek 11–18 hodin, sobota–neděle 10–18 hodin,
pro návštěvníky festivalu také během večerních pořadů Smetanovy
Litomyšle konaných na zámeckém návrší
El lamíno café, Jiráskova 133, Litomyšl

vernisaž
kurátorka
pořádá

13. 6. od 17.00 hodin
Eva Zoubková
Galerie de Lara ve spolupráci s El lamíno café

Sergej Iščuk je světoběžník, umělec suverénní malby i skvělý kolorista. S hlubokými kořeny donských kozáků, které po různých životních peripetiích chytily druhou životní mízu právě zde - v Litomyšli.

Ženy sehrávaly v životě Sergeje Iščuka vždy významnou roli, v dobrém i zlém. Jejich zachycení na plátně je však něžné, snové a plné příběhů v pozadí.

Iščuk - v autorově rodném jazyce hledač - se touto výstavou snaží nalézt symbolické prolnutí těchto dvou oblíbených světů.

Olbram Zoubek

Eva bezová duše

15

13. 6. – 7. 7. 2019

otevřeno denně 9–12, 13–17 hodin nebo do začátku večerního pořadu Smetanovy Litomyšle
Galerie de Lara, Smetanovo nám. 137, Litomyšl

kurátorka | Eva Zoubková
pořádá | Galerie de Lara

Symbolicky v čase Mistrovy milované hudební a výtvarné Litomyšle.

Jedna socha v pomyslném dialogu s Bedřichem Smetanou Jana Štursy.

Sochařské en face ve spolupráci Městské galerie Litomyšl, Smetanovy Litomyšle a Galerie de Lara.

Otevřené dveře v ateliéru sochaře Jiřího Dudychy a v Ateliéru DUKE

15. 6. 2019

otevřeno 10–17 hodin

Ateliér DUKE, Nádražní 1153, Litomyšl

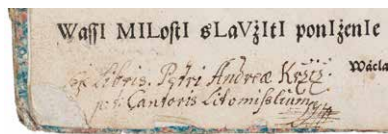
Procházka ateliéry s výtvarníkem a jeho výkladem. Parkování a vstup z vlakového nádraží Litomyšl.

Pozvánka do Regionálního muzea v Litomyšli

Litomyšlští skladatelé

Hudba 18. a 19. století na kůru kostela Povýšení sv. Kříže v Litomyšli

17

11. 6. – 8. 9. 2019

otevřeno úterý–pátek 9–12, 13–17 hodin, sobota–neděle 9–17 hodin,
červenec–srpen úterý–neděle 9–17 hodin
Regionální muzeum v Litomyšli, Jiráskova 9, Litomyšl

kurátor | Jiří Mikuláš
pořádá | Regionální muzeum v Litomyšli ve spolupráci s Národní knihovnou ČR
a Římskokatolickou farností, proboštstvím Litomyšl

Výstava poprvé mapuje historii hudebního života na kůru kostela Povýšení svatého Kříže v Litomyšli a na základě unikátně dochovaných pramenů podhaluje činnost zdejších osobností. Z nich vynikají zejména dosud neznámí a neprávem pozapomenutí skladatelé, zdejší varhaníci Joseph Kopecký, Thomas Skrzivánek a ředitel kůru Jakob Zagjč. Na výstavě nechybí ani trojrozměrné artefakty dokládající běžný provoz kůru v době, kdy hudbu nešlo spustit tlačítkem přehrávače a na noty si nešlo posvítit elektrinou.

Komentovaná prohlídka výstavy s autorem Jiřím Mikulášem se uskuteční 13. 8. od 16.00 hodin. Následovat bude koncert „Hudba varhaníků děkanského chrámu Povýšení sv. Kříže v Litomyšli“ od 19.00 hodin v kostele Povýšení sv. Kříže.

In monte Oliveti

Litomyšl a knižní kultura jednoty bratrské v 16. století

18

6. 6. – 8. 9. 2019

otevřeno úterý–pátek 9–12, 13–17 hodin, sobota–neděle 9–17 hodin,
červenec–srpen úterý–neděle 9–17 hodin
Regionální muzeum v Litomyšli, Jiráskova 9, Litomyšl

kurátor | Jiří Just
pořádá | Regionální muzeum v Litomyšli

Reprezentativní výstava představuje Litomyšl jako významné kulturní a náboženské centrum v době první poloviny 16. století. Podstatnou úlohu zde tehdy hrála jednotu bratrská a její tiskárna „na hoře Olivetské“, jež patří k nejstarším v českých zemích. Prezentována je řada pozoruhodných litomyšlských a bratrských tisků od 16. do 18. století, velký interaktivní model města či funkční replika dobového tiskařského lisu.

Výstava vznikla ve spolupráci s Historickým ústavem AV ČR v. v. i., tiskárnou H.R.G. Litomyšl a dalšími partnery.

made in litomyšl

Pozvánka do Východočeské galerie v Pardubicích

Pozoruj oblohu

19

krajinomalba ze sbírek VČG v Pardubicích,
věnováno Karlu Malichovi

dlouhodobá expozice od 27. 3. 2019
otevřeno úterý–neděle 10–18 hodin
Východočeská galerie v Pardubicích, Zámek 3, Pardubice

kurátorka | **Hana Řeháková**
pořádá | **Východočeská galerie v Pardubicích**

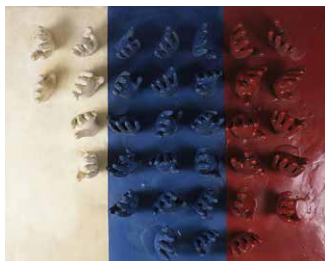
Expozice představuje etapy vývoje české krajinomalby. Přibližuje, jak umělci přistupovali ke krajině, kde vznikala jejich díla, a dokládá rozdílné způsoby vnímání přírody. Vybrané obrazy představují cestu od malby ideální krajiny, která je spjata s tvorbou v ateliéru, k malbě plenérové, vznikající pod širým nebem. Do instalace byla zařazena kolekce vybraných děl Karla Malicha, umělce, který celý svůj život zůstal věrný krajině svého dětství – rodným Holicím. Vystavená díla dokládají hlubokou autorovu lásku k přírodě, schopnost ji vnímat, prožívat a vyjádřit v literární a výtvarné formě svébytný pocit souznění člověka s vesmírem.

V
cg

 **PARDUBICKÝ
KRAJ**

Doba plastová

20

27. 6. – 6. 10. 2019
otevřeno úterý–neděle 10–18 hodin
Východočeská galerie v Pardubicích, Zámek 3, Pardubice

vernisáž | **26. 6. od 17.00 hodin**
kurátorka | **Tereza Nováková**
pořádá | **Východočeská galerie v Pardubicích**

Výstava Doba plastová je připomínkou padesátiletého výročí dvou uskutečněných sochařských symposií Artchemo v Pardubicích v letech 1968 a 1969, která propojuje se současným uměleckým pohledem na možnosti a úlohu plastů v dnešním světě. Cílem projektu je představit umělecké vize spojené s využitím syntetických hmot v časovém horizontu pěti desítek let, v dobových proměnách od prvotních experimentů a nadšení, po současnou deziluzi. Výběr děl i teoretické zázemí projektu jsou odrazem změny ve vztahu společnosti k syntetickým materiálům i aktuální kritické reflexe, která je motivována hlavně environmentálními a ekologickými aspekty „života“ plastů.

Nad výstavou převzal záštitu Roman Línek, první náměstek hejtmana Pardubického kraje.

V
cg

 **PARDUBICKÝ
KRAJ**

 **MINISTERSTVO
KULTURY**

Doporučujeme také stálé expozice

Srdce pro Václava Havla

21

Srdce, které vzniklo ze svíček přinášejících na pietní místa v mnoha městech a místech České republiky, je dílem Lukáše Gavlovského a Romana Švejdy.

**otevřeno úterý–neděle červen 10–17 hodin,
červenec–srpen 10–18 hodin, září 10–17 hodin
Zámecké sklepení, Státní zámek Litomyšl
spravuje | Smetanova Litomyšl, o.p.s.**

V materiálu, který se mohl stát odpadem, je mnoho světů. Tato hmota vstřebala myšlenky, pro které byly svíčky zapáleny. Jsou v něm nainvestovány představy lidí o slušné společnosti, je do něj zamodlena naděje, že je možné jednat podle svědomí a netrhatit na tom. Mnoho lidí se stalo spoluvůrci tohoto díla tím, že se podíleli na procesu jeho vzniku od úklidu svíček, přes zpracování vosku, až po instalaci. Vzniklo otevřené srdce, do kterého může vstoupit každý. Je zranitelné jako všechna srdce, a to přesto, že měří dva metry a váží 2300 kg.

**Smetanova
Litomyšl**
festival s geniemi loci

Expozice soch Olbrama Zoubka

22

**otevřeno úterý–neděle červen 10–17 hodin,
červenec–srpen 10–18 hodin, září 10–17 hodin
Zámecké sklepení, Státní zámek Litomyšl
spravuje | Smetanova Litomyšl, o.p.s.**

Rozsáhlé sklepení Státního zámku Litomyšl je exkluzivním prostorem s neopakovatelnou atmosférou nabízející relaxaci a odpoutání myšlenek od všedních starostí. Se sklenkou vína můžete volně procházet sbírku soch Olbrama Zoubka z jeho různých tvůrčích období a díky audioprůvodci se zaposlouchat do komentáře samotného autora.

**Smetanova
Litomyšl**
festival s geniemi loci

Litomyšl
moderní historické město

27. 4. – 29. 9. 2019
otevřeno úterý–neděle a svátky
10–12, 13–17 hodin
Městská galerie Litomyšl
Státní zámek Litomyšl, II. patro

kurátor | Michal Šimek
pořádá | Městská galerie Litomyšl

Ve společnosti špičkových děl českého výtvarného umění 19. a 20. století se ocitnete v Městské obrazárně, kde se nachází expozice více než 150 nejceněnějších obrazů a soch ze sbírky města. Setkáte se zde mj. s vysoce ceněnými pracemi Josefa Čapka, Emila Filly, Jana Zrzavého, Františka Tichého či Otakara Kubína. Zastoupena jsou ale také díla umělců spjatých s Litomyšlím a jejím okolím, kteří svým významem mnohonásobně přesáhli hranice regionu – Julia Mařáka, Antonína Dvořáka, Maxe Švabinského, Olbrama Zoubka či Václava Boštika.

Netradiční koncepce expozice vás seznámí nejen s vystavenými díly, ale i dějinami regionu a také s nejvýznamnějšími mecenáši galerie. Vystoupejte proto do 2. patra litomyšlského zámku a prožijte neskutečný příběh galerie malého města východních Čech, která dokázala vytvořit kolekci děl mimořádné kvality.

Václav Cigler, Michal Motyčka

Světelná sakrální instalace pro kostel Nalezení sv. Kříže

24

„Umění je druhá skutečnost světa... Událost duhy.“
Václav Cigler

otevřeno červen–září denně 10–18 hodin,
říjen víkendy a svátky 10–16 hodin,
v době konání festivalu Smetanova Litomyšl
je otevírací doba prodloužena do večerních hodin
kostel Nalezení sv. Kříže, Jiráskova ul., Litomyšl

Spravuje | Zámecké návrší Litomyšl p.o.

Václav Cigler a Michal Motyčka za podpory města Litomyšle a mecenášů vytvořili unikátní světelnou sakrální instalaci intimní povahy pro místo výjimečného účelu, jakým je interiér piaristického chrámu Nalezení sv. Kříže v Litomyšli. Cílem autorů je proměna vyplývající z vnímání pozorovatele ve smyslu Boho – služby, tedy umění, které člověku připomíná stále svou přítomnost a jeho roli.

Sloup s odraznou plochou 2014

Trojboký hranol z optického skla zavěšený ze středu kupole nad kruhovou skleněnou plochou evokující svou barvou vodní hladinu. Hranol rozkladem světla tvoří duhu – jako symbol zmiňovaný biblickou literaturou.

Oltářní stůl – Menza 2014

Objekt v podobě skleněného kvádrů zevnitř prosvíceného. Takto vyzařované světlo, střídavě větší a menší intenzity, představuje duchovní hodnotu neodmyslitelně spojenou s daným prostorem a schopnou oslovit i současného diváka.

Světelný kříž 2015

Minulost, přítomnost a budoucnost se propojují v události světelných proudů, jenž vytváří obsahově významný prostředek protínající obě kostelní lodě ve tvaru prostorového kříže.

otevřeno červen–září denně 10–18 hodin,
říjen víkendy a svátky 10–16 hodin,
v době konání festivalu Smetanova Litomyšl
je otevírací doba prodloužena do večerních hodin
kostel Nalezení sv. Kříže, Jiráskova ul., Litomyšl

kurátoři | Dagmar Koudelková, Marek Štěpán
spravuje | Zámecké návrší Litomyšl p.o.

Expozice sakrálního umění ze sbírek Královéhradecké diecéze je tematicky zaměřena na život Ježíše Krista, významné světe a české patrony. Obrazy, sochy a liturgické předměty instalované na emporech, v oratořích a sakristii reprezentují barokní umění východních Čech v celé pestrosti i jisté „zranitelnosti“. Většina vystavených exponátů je široké veřejnosti představena poprvé. Andělé v roli průvodců návštěvníky zavedou až do horních pater kostela a na ocelovou lávku pod jeho klenbou. Nabídnou tak výhledy na barokní památku z netradiční perspektivy. Při předložení vstupenky z festivalu Smetanova Litomyšl, ze Státního zámku Litomyšl nebo speciálního vouchery obdržíte slevu na vstupné.

 Zámecké návrší
Litomyšl

Vzhůru k andělům

otevřeno červen–září denně 10–18 hodin
říjen víkendy a svátky 10–16 hodin,
v době konání festivalu Smetanova Litomyšl
je otevírací doba prodloužena do večerních hodin
kostel Nalezení sv. Kříže, Jiráskova ul., Litomyšl

kurátoři | Martina Svobodová, Jan Svoboda
spravuje | Zámecké návrší Litomyšl p.o.

Rodinná herna v kostele Nalezení sv. Kříže je součástí programu Litomyšlení, který provází návštěvníky po všech zajímavých místech zámeckého návrší. Expozice Vzhůru k andělům představuje církevní liturgii, historii církve a církevní architektury netradiční a zábavnou formou. Pokud chcete vědět, jak voní různé druhy kadidel, jak se dělá vitráž nebo proč kněží mění během roku barvu ornátu, neváhejte. Vstup do expozice je zdarma.

 Zámecké návrší
Litomyšl

Portmoneum - Museum Josefa Váchala

26

otevřeno do 7. července úterý–neděle 9–12, 13–17 hodin
Portmoneum, Terézy Novákové 75, Litomyšl

kurátorka | Hana Klimešová
spravuje | Regionální muzeum v Litomyšli

V rodinném domku v ulici T. Novákové, který kdysi patřil Portmanovým, najdete monumentální dílo Josefa Váchala z let 1920–1924. Tento nevěštní umělec zde svému příteli Josefu Portmanovi vymaloval místnosti a vyřezal a omaloval nábytek. Expozice vás seznámí s životy obou mužů, jejich zajímavými osudy, ale i novodobou historií domu. Unikátní památka evropského významu stojí za vidění! Ve výstavním sále můžete zhlédnout výstavu Cestopisák Josefa Váchala. V zahradním domku je nainstalována Camera obscura Marka Wolfa a Aleše Hvizdala nabízející nevěštní pohled na zahradu muzea, před domem hlídá Okouník od Vanesy Trostové a na zahradě stojí socha Ducis od Jiřího Janočka.

Litomyšl - město vizuálního umění a kvalitní architektury

Milovníkům výtvarného umění a architektury může Litomyšl nabídnout řadu dalších zážitků

JIŘÍ DAVID

DNA VODOPÁD

průčelí Galerie Miroslava Kubíka, Smetanovo náměstí 71, Litomyšl

Po Červeném srdci nad Pražským hradem a Trnové koruně nad Rudolfinem v pořadí třetí neonová plastika Jiřího Davida je umístěná na průčelí Galerie Miroslava Kubíka. Vychází z DNA spirály, která je nositelkou genetické paměti a dispozic. Stejně tak je možno vnímat i umění.

OLBRAM ZOUBEK

SOUSOŠÍ V KLÁŠTERNÍCH ZAHRADÁCH

Klášterní zahrady, Litomyšl

JASAN ZOUBEK

ŠIK

Klášterní zahrady, Litomyšl

Práce otce a syna Zoubkových se sešly v blízkosti a tvoří tak zajímavou možnost konfrontace.

FEDERICO DIAZ

DVOJHVĚZDA

Havlíčková ulice, Litomyšl

Moderní plastika z kevlarových vláken na místě, kde stával rodný dům světového astronoma Zdeňka Kopala.

VÁCLAV CIGLER, KAREL MALICH

VÝZDOBA KOSTELA CÍRKVE BRATRSKÉ

Nový kostel Církve bratrské, Moravská ulice, Litomyšl

Nový kostel Církve bratrské architekta Zdeňka Fránka zdobí vnější kříž z lepeného skla od Václava Ciglera, vnitřní výzdobu vytvořil Karel Malich.

VÁCLAV CIGLER, MICHAL MOTYČKA

TRIKOLORA

autobusové nádraží, Litomyšl

25metrový stožár s nasvícenou vrchní částí v národních barvách připomínající výročí sto let Československa.

ARNOLD BARTŮŇEK

SLAVĚNA

ulice 9. května, Litomyšl

Socha, umístěná na nově zrekonstruované ulici 9. května, má budoucím generacím připomínat nejenom výročí české státnosti, ale i složitou cestu, která k němu vedla.

LÁZEŇSKÉ LAVIČKY

Na „kolonádě lázní ducha“, vedoucí ulicemi Mariánskou, Váchalovou, B. Němcové, Šmilovského, Touloucovým a Šantovým náměstím, jsou rozmístěny lavičky umělecky ztvárněné během výtvarného symposia v dubnu 2013. Zúčastnili se jej Vladimír Gebauer, Pavla Aubrechtová, Jitka Štenclová, Eduard Halberštát, Aleš Lamr, Jiří Kačer, Jan Steklík, Vendula Látalová, Jiří Látal, Aleš Ogoun a Aleš Hvizdal, další lavičky vytvořili studenti Fakulty restaurování Univerzity Pardubice během zahájení lázeňské sezony. Projekt je otevřený a další autorské lavičky každoročně přibývají.

SOCHY VE VEŘEJNÉM PROSTORU

Jan Štursa: Bedřich Smetana, 1924, Smetanovo náměstí

Vincenc Makovský: Alois Jirásek, 1952–1959, Jiráskova ulice

Alois Metelák: Pomník Jana Amose Komenského, 1921, Komenského náměstí

František Janda: Zápas, areál nemocnice

Olbram Zoubek: sousoší v Klášterních zahradách, pomník Josefu Matičkovi a socha Smíření na městském hřbitově, figurální výzdoba průčelí domu č. p. 71 na Smetanově náměstí (Galerie Miroslava Kubíka)

NEJVĚTŠÍ GALERIE NA SVĚTĚ

„Osm hektarů“ fasády litomyšlského zámku je pokryto sgrafitovou výzdobou. Část sgrafit se dochovala z období renesance, část pochází z pozdějších dob a část nedochovaných byla nahrazena vlastním autorským počinem čtveřice mimořádných českých výtvarníků 20. století Václava Boštíka, Zdeňka Palcra, Stanislava Podhrázkého a Olbrama Zoubka.

Soudobá architektura

Václav Babka, Zdeněk Sendler, Radko Květ

rekonstrukce Klášterních zahrad (1999–2000)

Josef Pleskot, AP atelier

bytový dům A2 a A3 (2001–2002), rekonstrukce bývalého zámeckého pivovaru (2002–2013), piazzetta na zámeckém návrší (2014), rekonstrukce regionálního muzea (2013–2014), revitalizace Komenského náměstí, nábřeží řeky Loučné, průchod poštou, 1ar(t), 2ar(t)

Architekti Hrůša & Pelčák, Ateliér Brno

venkovní koupaliště (1994–1995), tenisová a squashová hala (1998–2001)

Architektonická kancelář Burian - Křivinka

rekonstrukce zádlažeb na Smetanově a Touloučkově náměstí i v okolních ulicích, „jezdecké schody“ u kostela, městský mobiliář (1997–2000), III. základní škola, ul. T. G. Masaryka (1995–1998), městská sportovní hala u III. ZŠ (1995–1998), budova ČSOB (1999), domov mládeže střední pedagogické školy (2001–2003), tribuna sportovního stadionu Černá hora (2002), zastřešení zimního stadionu, rekonstrukce piaristické koleje (2011–2014), přístavba piaristické koleje (2011–2015), turistické zázemí na Smetanově náměstí (2016–2017)

Zdeněk Fránek

kostel Církve bratrské (2008–2010)

DRNH

Antonín Novák, Radovan Smejkal, Radek Štefka, Petr Valenta

krytý plavecký bazén (2008–2010) – Stavba roku 2010

HŠH architekti

Petr Hájek, Tomáš Hradečný, Jan Šěpka

rekonstrukce zámecké jízdárny, konírny a kočárovny (2011–2014),
revitalizace zámecké zahrady (2013–2014)

Ateliér Štěpán

rekonstrukce piaristického kostela Nalezení sv. Kříže (2011–2014)

Martin Janda, Jiří Krejčík

White Gallery, Osík u Litomyšle (2010)

Viktor Rudiš, Martin Rudiš

bytový dům A1 (1996), bytový dům A4 (2000–2001), vila Brokeš (1998)

Vladimír Krátký, Aleš Papp

obchodní dům sanitární techniky Savos (1999–2000), opláštění zimního stadionu

Mikuláš Hulec

areál restaurátorské školy s Červenou věží (1993–2015)

Tomáš Rusín, Ivan Wahla, Lukáš Vágnér

autobusové nádraží a Billa (2007)

Zdeňka Vydrová

Galerie Pakosta (2016)

Rusina Frei architekti

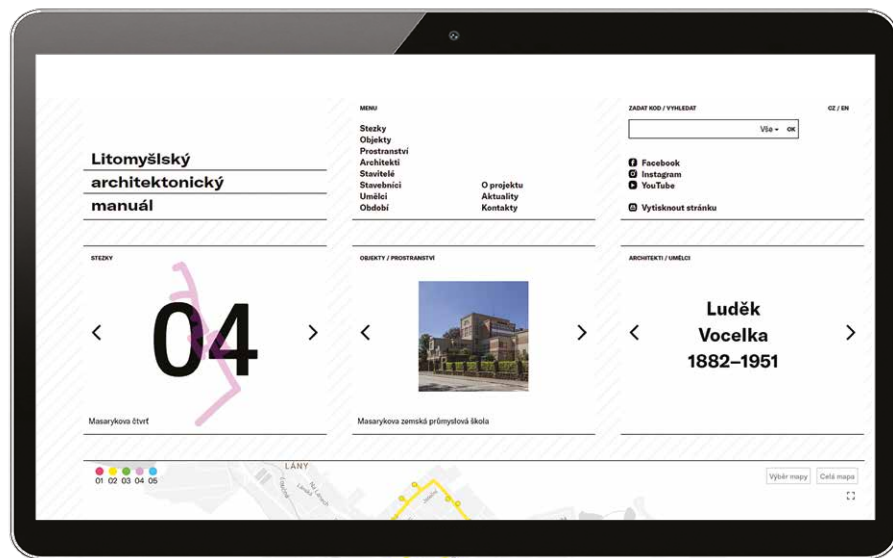
úprava nábřeží řeky Loučné (2017)

ellement

rekonstrukce měšťanského domu s Lékárnou U anděla Strážce, Smetanovo náměstí 122 (2013–2014),
rekonstrukce domu s Lékárnou Na Špitálku (2013–2014), Touloucovo náměstí 512 (2008–2011)

více viz Litomyšlský architektonický manuál | www.lam.litomyse.cz

Litomyšlský architektonický manuál

Litomyšlská architektura a veřejný prostor, jejich dějiny a tvůrci „v kostce“ a online.

Litomyšlský architektonický manuál (LAM), zaštitěný Městskou galerií Litomyšl, je webová odborně-popularizační česko-anglická databáze 143 nejvýznamnějších architektonických a uměleckých objektů, souborů staveb i úprav veřejných prostranství z let 1900–2018, která vám poslouží jako „chytrý“ průvodce městem a jeho okolím.

Zadejte www.lam.litomysl.cz do svého počítače, chytrého telefonu nebo tabletu a za pomoci interaktivní mapy se projděte městem po jedné ze sedmi stezek nebo se vydejte na některý z 16 výletů do blízkého okolí. Proměny jednotlivých míst napříč bezmála dvanácti desetiletími dokresluje bohatý obrazový doprovod, který čítá téměř 4000 položek. Databáze zprostředkovává i životní osudy a tvorbu zde působících architektů, architektonických ateliérů a výtvarných umělců.

Inspirativní čtení, prohlížení, vzpomínání i objevování Litomyšle!

www.lam.litomysl.cz

Procházky (s) městem

Cyklus tematických architektonických Procházek (s) městem, pořádaný Městskou galerií Litomyšl již čtvrtým rokem, upozorňuje na význačné litomyšlské stavby, veřejná prostranství i umělecká díla ve veřejném prostoru. Nečekejte však nudnou přednášku o architektuře a umění, naopak se těšte na příjemnou procházku, která vám podhalí zajímavosti o domech a místech, jež denně mijíte, a při které navštívíme i běžně neprístupné interiéry či vyhlídky poskytující netradiční pohledy na město.

Letošní cyklus je již v plném proudu. Po procházkách na téma Litomyšl volnočasová (březen), Litomyšl školská (duben) a Litomyšl zdravotnická (květen) se v červnu zaměří na téma bydlení a představí soukromou domovní zástavbu v tzv. Fügnerově čtvrti za sokolovnou. Zářijová procházka návštěvníky provede po sepulkrálních památkách vztahujících se k válečným událostem. Poslední, říjnová procházka nese název Litomyšl rozlomená a bude se věnovat razantním urbanistickým a architektonickým zásahům z druhé poloviny 20. století, které přinesly starobylé Litomyšli několik bolestivých ran.

BYDLENÍ V LITOMYŠLI IV

pátek 21. 6. 2019

sraz v 16.00 hodin před budovou sokolovny (Moravská 628)

LITOMYŠL PIETNÍ III

pátek 20. 9. 2019

sraz v 16.00 hodin před plastikou lva v dolní části zámeckého parku

LITOMYŠL ROZLOMENÁ

pátek 4. 10. 2019

sraz v 16.00 hodin před prodejnou Billa (Mařákova 1198)

LAM

MĚSTSKÁ
GALERIE
LITOMYŠL

MINISTERSTVO
KULTURY

Litomyšl
moderní historické město

PROPAMÁTKY
PORTÁL - ČASOPIS

1

Milan Cais**Petr Nikl****Maxim Velčovský**

výstava mentorů a jejich žáků
projektu MenART
Augustova tiskárna,
Šantovo náměstí 182, Litomyšl

2

Kruhy a čáry

ze sbírky Karly a Davida Železných
Žámecký pivovar,
Evropské školicí centrum,
Jiráskova 133, Litomyšl

3

Daniel Pešta**ExCitace**

kostel Nalezení sv. Kříže,
Jiráskova ul., Litomyšl

4

Mánie Josefa Portmana**„Vy jste unikum milý Portmane“**

Městská galerie Litomyšl,
dům U Rytířů,
Smetanovo náměstí 110, Litomyšl

5

Cestopisák Josefa Váchala

Portmoneum -
Museum Josefa Váchala,
Terézy Novákové 75, Litomyšl

6

Zorka Ságlová**Obrazy, tapisérie, fotografie**

Galerie Miroslava Kubíka,
Smetanovo náměstí 71, Litomyšl

7

27 linií Galerie Zdeněk Sklenář

Galerie Zdeněk Sklenář,
Mariánská 1097, Litomyšl

8

Expresionismus!

Galerie Kroupa,
Smetanovo náměstí 60, Litomyšl

9

Petr Nikl**Organické stopy**

Galerie Pakosta,
Mariánská ul., Litomyšl

10

Grafika mezi námi

Červená věž, Fakulta
restaurování UPa,
Jiráskova 3, Litomyšl

11

Prolínání

White Gallery,
Osík u Litomyšle 371

12

David Černý**Entropa**

Kulturák ARCHA,
zahrada u č.p. 125, Lubná

13

**Part time job
dovoz z Japanu /****Radka a Stanislav Müllerovi**

Galerie Kabinet Chaos,
Střítež 68

Další výstavy

14

Sergej Iščuk

Litomyšlské krásy a krásky
El lamino café,
Jiráskova 133, Litomyšl

15

Olbram Zoubek

Eva bezová duše
Galerie de Lara,
Smetanovo nám. 137, Litomyšl

16

Otevřené dveře v ateliéru
sochaře Jiřího Dudychy
a v Ateliéru DUKE

Ateliér DUKE,
Nádražní 1153, Litomyšl

Pozvánka do Regionálního
muzea v Litomyšli

17

Litomyšlská skladatelé

Hudba 18. a 19. století na kůru
kostela Povýšení sv. Kříže v Litomyšli
Regionální muzeum v Litomyšli,
Jiráskova 9, Litomyšl

18

In monte Oliveti

Litomyšl a knižní kultura jednoty
bratrské v 16. století
Regionální muzeum v Litomyšli,
Jiráskova 9, Litomyšl

Pozvánka do Východočeské
galerie v Pardubicích

19

Pozoruj oblohu

Východočeská galerie v Pardubicích,
Zámek 3, Pardubice

20

Doba plastová

Východočeská galerie v Pardubicích,
Zámek 3, Pardubice

Stálé expozice

21

Srdce pro Václava Havla
Zámecké sklepení,
Státní zámek Litomyšl

22

Expozice soch Olbrama Zoubka
Zámecké sklepení,
Státní zámek Litomyšl

23

Městská obrazárna
Městská galerie Litomyšl, II. patro,
Státní zámek Litomyšl

24

Václav Cigler, Michal Motyčka
Světelná sakrální instalace
pro kostel Nalezení sv. Kříže,
kostel Nalezení sv. Kříže,
Jiráskova ul., Litomyšl

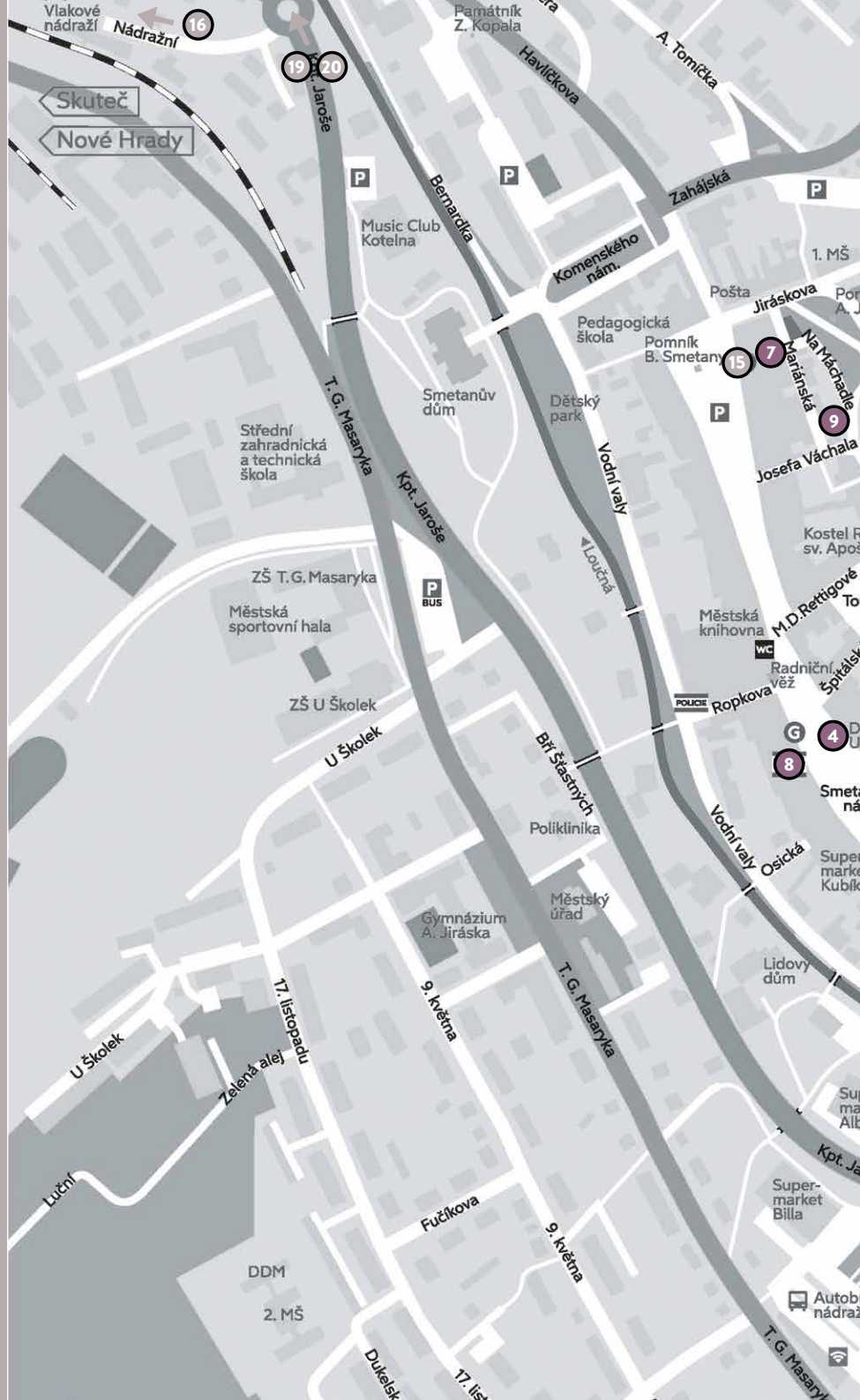
25

Andělé na návrší, Vzhůru
k andělům
kostel Nalezení sv. Kříže,
Jiráskova ul., Litomyšl

26

Portmoneum –
Museum Josefa Váchala
Terézy Novákové 75, Litomyšl

22
21
23

14

10

17
18
3
24
25

1

5
26

6

11
12
13

Zámecký park
WC
Sklápnutí obrazů
Francouzská zahrada
Regionální muzeum
Klášteřínské zahrady
Katedrála sv. Mikuláše
Kapitulní kostel
Kostel sv. Anny

Rodný byt B. Smetany
Jiráskova
Zámecká
ZŠ Zámecká
Domov pro seniory I
Domov pro seniory II

Šantovo nám.
Rektora Strišteského
Kino Nerudova
Yodní valy
Bělská

Moravská
Parýžská
Nový kostel Církve bratrské

Jiráskovo nám.
Fakulta restaurování
T. Novákové
Prkenná
ZŠ Zámecká
Domov pro seniory I
Kostel sv. Anny

Jiráskovo nám.
T. Novákové
Bílá Pařba
Portmoneum
Lidická
3. MŠ

Tyršova
SSOŠ Trading Centre
Prokešova
Městský hřbitov

Okružní
V. K. Jeřábka
Pod Prokopem
Lomená
Portmanka

Lidická
U Plovárny
Zimní stadion
Sportovní hala TJ Jiskra

Prokešova
Plovárna
Městský bazén
Sportovní areál Černá hora

M. Kudějce

M. Kudějce

M. Kudějce

M. Kudějce

M. Kudějce

M. Kudějce

M. Kudějce

M. Kudějce

M. Kudějce

M. Kudějce

XV. ročník výtvarného festivalu pořádá Smetanova Litomyšl, o.p.s. pod záštitou 1. náměstka hejtmana Pardubického kraje Romana Línka, za finanční podpory Pardubického kraje, Města Litomyšl a nadačního fondu BOHEMIAN HERITAGE FUND.

Na projektu Smetanovy výtvarné Litomyšle se v roce 2019 podílí:

BOHEMIAN HERITAGE FUND, nadační fond

DUKE Bohemia

Fakulta restaurování Univerzity Pardubice

Galerie de Lara

Galerie Kabinet Chaos

Galerie Kroupa

Galerie Miroslava Kubíka

Galerie Pakosta

Galerie Zdeněk Sklenář

Kulturák ARCHA

Město Litomyšl

Městská galerie Litomyšl

Regionální muzeum v Litomyšli

Smetanova Litomyšl, o.p.s.

White Gallery

Zámecké návrší Litomyšl p.o.

vytvarnalitomysl.cz

info@vytvarnalitomysl.cz

Smetanova Litomyšl, o.p.s.

Jiráskova 133

570 01 Litomyšl

Pardubický
kraj

Litomyšl
moderní historické město

Bohemian
Heritage
Fund